

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Sektor samhällsbyggnad

1(3)

Diarienummer: SBN.2017.213
Datum: 2017-10-23
VA-chef Gunnel Borgström
E-post: gunnel.borgstrom@ale.se

Samhällsbyggnadsnämnden

Investeringsfond VA

Förvaltningens beslutsförslag till samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att bevilja uppbyggandet av en investeringsfond VA medelst 8 MSEK/år under 2017-2019 för framtida investeringsprojekt "Åtgärder Älvängens reningsverk - överföringsledning Älvängen-Nödinge".

Anders Kiani Jansson
Verksamhetschef Teknik

Gunnel Borgström
VA-chef

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2017-10-23.

Ärendet expedieras efter beslut till:

För vidare hantering
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Ale Samhällsbyggnadsnämndens
beslut den 17/10/2017 s. 119
Betygar: *Gunnel Borgström*
I tjänsten

Bakgrund

Den 1 jan 2007 trädde den nya lagen om allmänna vattentjänster (LAV 206:412) i kraft. Lagen skärper kraven på huvudmannens ekonomiska redovisning genom att uttryckligen hänvisa till god redovisningssed samt krav på redovisning av särskilda resultat- och balansräkningar för VA-verksamheten. Lagen ger vidare ett uttalat krav på särredovisning där VA-verksamhetens ekonomi måste vara skild från övrig skattefinansierad verksamhet, vara transparent samt tillgänglig för fastighetsägarna.

Den nya lagstiftningen har även inneburit ändrade bokföringsprinciper i form av komponentavskrivningar som lett till initialt lägre driftskostnader och högre investeringskostnader som i sin tur kommer att leda till högre kapitalkostnader under en längre period.

De förändrade bokföringsprinciperna för VA-verksamheten i Ale har de senaste åren kraftigt påverkat utfallen för såväl D/U-budget som ramen för Investeringsbudget. Kostnader för VA-anläggningar/material "av väsentligt värde som skapar nytta för verksamheten i mer än 3 år" som tidigare lagts på D/U-budget, tas idag (och i framtiden) via investeringsbudget.

Samråd/samverkan

Samrådsmöte har genomförts den 5 okt 2017 med VC Teknik, controller SB, Ekonomichef samt redovisningschef. Under mötet diskuterades lagstiftning samt principerna för hur resultatfonden skulle byggas upp mm.

Ekonomisk bedömning/konsekvens

Om en investeringsfond beviljas byggas upp innebär det att nuvarande brukningstaxa för VA kan ligga oförändrad, trots att det nu genereras ett överskott och innebär ett överuttag av VA-avgifter. Vidare innebär investeringsfonden att man får möjlighet att finansiera kommande investering i Älvängen till ca 50 % med fonderade medel och slipper låna upp hela beloppet.

Förvaltningens bedömning och motivering

Den initiala konsekvensen av de ändrade bokföringsprinciperna/komponentavskrivningarna har blivit stora överskott i utfallen för VA-enhetens D/U för åren 2014-2016 vilket även prognostiserats för åtminstone 2017-2019. Parallellt har behovet av utökad ram för investeringar uppstått. I takt med utökade investeringvolymerna kommer således kapitalkostnaderna att öka och belasta D/U-budget alltmer, vilket gör att dagens överskott kommer att balanseras/försvinna på sikt.

Hantering av överuttag av VA-avgifter

En allmän förutsättning för VA-verksamheten är kommunallagens självkostnadsprincip. De avgifter får tas ut av VA-kollektivet (fastighetsägarna som är anslutna till den allmänna VA-anläggningen) är endast avgifter som täcker nödvändiga kostnader för de levererade tjänsterna. När avgifterna överskrider kostnaderna (som situationen ser ut idag i Ale kommun) ska dessa särredovisas i en resultatfond i balansräkningen under rubriken förutbetalda intäkter (kortfristig skuld). De förutbetalda intäkterna för VA-enheten i Ale uppgick 2016 till 7 290 tkr.

Det är tillåtet enligt lagen om allmänna vattentjänster att avsätta överuttag (förutbetalda intäkter) som en reservering, d.v.s en långfristig skuld (fond) i balansräkningen om man kan visa i en investeringsplan vad medlen skall användas till, hur mycket och när. Fonden löses sedan upp i takt med att kostnaderna tas för den specifika åtgärden. Detta regleras i 30§ vattentjänstlagen. De investeringar som kan komma ifråga är nyinvesteringar som kommer hela VA-kollektivet till godo, t.ex utbyggnad av kvävereduktion för ett reningsverk eller investering i en huvudvattenledning.

Från och med den 1 januari 2021 har Älvängens reningsverk krav på kväverening vid verket. I stället för utbyggnad av reningsverket kommer en ca 10 km lång överföringsledning att byggas mellan Älvängen och Nödinge för vidare avledning till Ryaverket i Göteborg. Utbyggnaden beräknas att genomföras under 2019-2021, uppskattas kosta ca 55 MSEK och föranleda stora kapitaltjänstkostnader när anläggningen aktiveras i anläggningsregistret.

VA-enheten föreslår därför att 8 MSEK/år under 2017-2019 avsätts till en investeringsfond för framtida investeringsprojekt "Åtgärder Älvängens reningsverk - överföringsledning Älvängen-Nödinge".